

Obsah

Předmluva autora. 8

Bělský les: Zdravé zelené plíce Ostravska 10

Wald Quelle, Pazdera, Dakota	14	Starobělské Lurdy	20
Lesopark	15	Velký kříž.	21
Německá kasárna.	15	Pro snadnější přístup	21
Hákové kříže a stopy po válce	15	Rekonvalescent	22
II. moravskoostravský vodovod.	16	Proměny lesa napříč staletími	23
Dva prameny	18	Starobělská Koliba.	24
Areál zdraví	18	Tramvaje v Bělském lese	25
Nejstarší strom Bělského lesa: památný strom?	18	Umělecká díla u Minigolfu	26
První křížová cesta.	19		

Hulvácký les: Opuštěná oáza zeleně v srdci Ostravy 28

Hulváky	31	Kulometčík Ovčínikov.	37
Kamenný kříž	31	Fenomén Ostravy – funkcionalistické koupaliště	38
Les očima přírodovědce.	32	Rokle dávající jméno	40
Elinka, lokálka čili tramvaj.	33	Vrah Antonín Šimák, moravský Babinský.	40
Historie lesního porostu.	34	Památný dub	41
Voda versus zástavba	34	Dálnice	42
Jarkova výletní restaurace v Benátkách.	34	Střelnice	42
Když Marie Terezie protnula les	37	Malebná vodárna.	43

Hošťálkovice: Procházka po střeše Ostravy 44

Okénko do historie	48	Hřbitov na vrcholu	54
Hladový vrch v květech	49	Fara	55
Bdící oči v pozorovatelně	49	Budoucnost	55
Pozůstatky hospodářského dvora	50	Když se ze zámku stane bytový dům	56
Moravština, němčina nebo čeština?	50	Malá rozhledna s velkým rozhledem	57
Kostel Všech svatých	51	Počátky vysílání z Hošťálkovic	58
Padl, nebo je fermist?	52	Návrat zpět (cesta do Třebovického mlýna)	59
Kříž a kaplička u kostela	53		
Schikorův hostinec KORA	53		

Stará Poruba: Za krásami slezské obce a sorely 60

Pravěký bludný cestovatel	64	(Smutné) osudy porubského zámku	73
Živá a neživá paměť národa	64	Rybník pod zámkem	75
Sokolovna	64	Vodní mlýn	75
Trať do Kyjovic	65	Ignác Blažej a jeho továrna	76
Na návsi	66	Nová Ostrava = Poruba	77
Od Obecního domu k úřadu	67	Oblouk	78
Škola	67	Dvouletky alias Hornické sídliště . .	79
Svatý Mikuláš	68	Věžičky	80
Kostelní věže	69	Hlavní třída – Leninka – porubská Champs-Élysées	80
Příběhy zvonů	70	Alšovo náměstí jako galerie	81
Pomník obětem 2. světové války .	70	II. obvod	82
Hřbitov	70		
V Zámeckém parku	72		

Nové Vítkovice (1876–1893): Červené město průmyslové revoluce . . 84

Pár slov k historii železáren	87	Závodní tržnice	96
Projekt Nové Vítkovice	88	Štíty dávající jméno	96
Kolonie Westend	88	Dělnická kasárna	97
Torzo Anglické kolonie	89	Od opatrovny ke školce	98
Nikoliv kostelní, ale původně vodárenská věž	90	Vlečka Svinov – Vítkovice	98
Nejvyšší standard bydlení	90	U-Hausy	99
Zaniklá Verdunská kolonie	91	K počátkům závodní nemocnice	100
Nejnižší standard bydlení	91	I-Hausy	101
Jídlna v Lesíku	92	Díky, pane Kupelwiesere!	101
Turnhalle	92	Resumé	102
Závodní hotel	93		
Když se z vodárny stane kostel	94		
Fara a farnost	96		

Nový Přívoz: Umělecký urbanismus Camilla Sitteho 104

Cesta k Novému Přívozu	107	Nájemní dům C. Hitzigratha č. p. 534	110
Camillo Sitte	108	Nájemní dům Felixe Neumanna č. p. 732	110
Sitteho urbanismus Přívozu	108	Nájemní dům s lékárnou U Madony č. p. 179	111
Dům lékaře Ignáce Langa č. p. 430	109	Nájemní dům č. p. 539	112
Nájemní dům č. p. 670	109	Nájemní dům č. p. 578, sídlo tiskárny	112
Nájemní dům č. p. 596	109	Nájemní dům č. p. 550	113
Nájemní dům Antonína Lhoty č. p. 516	110		

Nájemní dům Felixe Neumanna č. p. 576	113
Nájemní dům Felixe Neumanna č. p. 561.....	113
Hotel Moravia, v němž spal arcivévoda	114
Kavárna Corso, místo kde pil kávu i Gottwald.....	115
Nejstarší knihkupectví č. p. 547 ...	117
Neogotický chrám.....	117
Farní budova č. p. 507	119

Parčík s památníkem	119
Od radnice k archivu.....	119
Přívoz povýšen na město	120
Domy podél Špálovy ulice	121
Synagoga v Hlávkově ulici	122
Hotel Central	122
Prodejce knih Ignác Buchsbaum	123
Kino Promenade – Savoy – Odra	124
Nárožní skvost Wilhelma Witteka č. p. 532	124

Po stopách tzv. Drobné dráhy Vítkovice – Zábřeh nad Odrou 126

Ignatz Vincent Goldberger a písková jáma.....	129
Tříkrát a dost? Kdepak – na čtvrtý pokus!	130
Parní tramvaj dorazila do Zábřehu!	131
Pozůstatky konečné stanice.....	132
Pára versus elektřina	132
Od Šeděnky k Tukinskému	133
Tramvajová nehoda z roku 1942	134

Třetí hostinec v Zábřehu	134
Vlečka do cihelny	134
U školy.....	135
Prosincová nehoda roku 1934...	136
Odkaz na nerealizované náměstí	136
Obecná škola a nejostřejší oblouk	137
Poslední léta Drobné dráhy	138
Zánik trati do Zábřehu.....	139